

Jan Derk Plenter: 'Mijn verhalen laat het verschil tussen mensen zien.'

Productief schrijver geeft ruimte aan *andersen*

Jan Derk Plenter, Ubbo-Derk Hakholt en Haarm Diek. Het drietal woont op hetzelfde adres, kent elkaar door en door, maar verschilt nogal in leeftijd. Jan Derk is met zijn 78 jaar de oudste van het stel. Haarm en Ubbo-Derk zijn aanzienlijk jonger, met tien- en twintigplus zouden ze de kleinkinderen van Jan Derk kunnen zijn. Maar Jan Derk, Haarm en Ubbo-Derk zijn één. De laatste twee zijn pseudoniemen. Namen waarachter Jan Derk Plenter zich verschuilt als hij verhalen en kernspreuken schrijft. Haarm Diek heet de auteur die sinds tien jaar verantwoordelijk is voor verhalen in het Gronings terwijl hij onder de naam Ubbo-Derk Hakholt sedert twintig jaar in het ABN publiceert. Jan Derk Plenter bereikt daarmee twee totaal verschillende lezers.

door Monique van Dulmen

Onlangs verscheen er een nieuwe bundel Nederlandstalige verhalen van de hand van de Groninger schrijver. Een gewoonte doorbrekend voorzien van 21 verhalen, één meer dan normaal. "Ach, dat is een grapje. Ik dacht 21-ste eeuw, waarom geen 21 verhalen. 'Zo, en toch anders' heet het boekje."

Bij het lezen van de korte verhalen van Plenter zal men zich niet snel betrappen op een bulderende lach. Een bewuste keuze van de schrijver en een stijl die bij zijn karakter past.

De kernspreuken zijn ietwat luchtiger en volgens Plenter te vergelijken met aforismen. Alleen hebben aforismen de lachers op hun hand en zijn de kernspreuken meer bedoeld voor denkers. Aforismen passen volgens Plenter door hun vluchtige humor beter in deze tijd. Toch geniet de schrijver van de bijna filosofische spreuken grote belangstelling. "Mijn boeken worden extreem goed verkocht. Blijkbaar is er behoefte aan teksten in mijn stijl."

Volgens Plenter is er een groot verschil tussen lol en vreugde. "Lol beleef je bijvoorbeeld tijdens carnaval en wordt ervaren als een vluchtweg. Maar je moet de car na de val niet bekijken, want dan ligt ie in puin.

● Het gaat Ubbo-Derk Hakholt, Haarm Diek of te wel Jan Derk Plenter niet om de lol maar om de vreugde.

Vreugde gaat dieper, blijdschap overigens ook en dat hoop ik met mijn schrijfsels te bereiken. Ik geef toe dat ik soms best bang ben dat ik de lachers op mijn hand krijg en dan de waarheid mis. Ik doe er alles aan om dat te voorkomen."

Jan Derk Plenter heeft duidelijk een doel met zijn verhalen. De voormalig predikant en schrijver wil aan de hand van zijn verbale creaties de lezer bescheidener maken en meer eerbied bijbrengen. Jan Derk: "Men is van mening dat alle taboes doorbroken moeten worden. Dat vind ik jammer. Bepaalde geheimen moet je geheim laten. Raadsels zijn om opgelost te worden.

Het is trouwens niet 'taboe' is maar 'táboe', maar dat doet er nu geloof ik

even niet toe. In mijn verhalen speel ik met de werkelijkheid en met de lezer en vraag hen ruimte te geven aan anderen en *andersen*. Dat is heel belangrijk. Mensen zijn verschillend en dat moet je weten. In mijn verhalen laat ik de verschillen van mensen zien."

Als echte denker heeft Plenter een uitgesproken mening over discriminatie. Hij is namelijk voor discriminatie. En om te voorkomen dat menigeen zich tegen de schrijver keert, wil hij dit graag toelichten. Jan Derk: "Zeer veel mensen zijn tegen discriminatie. Ik ben er voor, en wel hierom. Discriminatie komt uit het Latijn en betekent 'onderscheiden'. Met discriminatie wordt dus onderscheid bedoeld. En dat is goed want

geen mens is gelijk. Mensen zijn verschillend en door discriminatie onderscheidt men zich. Ieder heeft zijn eigen waarde.

Niet discrimineren is een vorm van luiheid. Dat wil zeggen dat mense zich niet willen verdiepen in andere mans cultuur. Door niet te discrimineren worden de verschillen niet zichtbaar. Discrimineren is onderscheiden en wie dat met eerbied doet voor de anderen en andersen toont interesse en leert daardoor de mer alleen maar beter kennen."

Jan Derk Plenter is jarenlang docent geweest aan de BDA, Bibliotheek en Documentatie Academie in Deventer waar hij les gaf in niet westers cultuurgeschiedenis.